

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU RADNIH SPOROVA

("Sl. list Crne Gore", br. 16/07 od 27.12.2007, 53/11 od 11.11.2011)

Proglašavam Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova, koji je donijela Skupština Crne Gore, na drugoj sjednici drugog redovnog zasjedanja u 2007. godini, dana 18. decembra 2007. godine.

Broj: 01-1466/2
Podgorica, 25. decembra 2007. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

ZAKON

O MIRNOM RJEŠAVANJU RADNIH SPOROVA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način i postupak mirnog rješavanja radnih sporova (kolektivnih i individualnih), izbor, prava i obaveze miritelja i arbitara i druga pitanja od značaja za mirno rješavanje radnih sporova.

Postupak mirnog rješavanja radnih sporova pokreće se i vodi u skladu sa ovim zakonom, ako za pojedini radni spor posebnim propisom nije drukčije određeno.

Kolektivni radni spor

Član 2

Kolektivnim radnim sporom (u daljem tekstu: kolektivni spor) smatra se spor koji je nastao:

- u postupku zaključivanja, kao i izmjena i dopuna kolektivnih ugovora;
- u slučaju kada poslodavac na sve zaposlene ne primjenjuje pojedine odredbe kolektivnog ugovora;
- povodom ostvarivanja prava na sindikalno organizovanje;
- u ostvarivanju prava na štrajk;
- povodom drugih sporova između sindikata i poslodavca u vezi sa ostvarivanjem prava iz rada i po osnovu rada.

Strane u kolektivnom sporu

Član 3

Strane u kolektivnom sporu su:

- za spor iz člana 2 stav 1 al. 1 i 2 ovog zakona učesnici u zaključivanju kolektivnog ugovora, u skladu sa zakonom;
- za spor iz člana 2 stav 1 al. 3 i 5 ovog zakona ovlašćeni predstavnik sindikata i poslodavac, odnosno predstavnici sindikalnih organizacija na odgovarajućem nivou;
- za spor iz člana 2 stav 1 alineja 4 ovog zakona štrajkački odbor koji zastupa interese zaposlenih i u njihovo ime vodi štrajk i poslodavac, odnosno pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac.

Individualni radni spor

Član 4

Individualnim radnim sporom (u daljem tekstu: individualni spor) smatra se spor koji nastaje u ostvarivanju prava zaposlenog iz rada i po osnovu rada.

Strane u individualnom sporu su zaposleni i poslodavac.

Miritelj i arbitar

Član 5

U postupku mirnog rješavanja kolektivnih i individualnih sporova učestvuje miritelj, odnosno arbitar. Miritelj je lice koje pruža pomoć stranama u kolektivnom sporu i daje preporuku sa ciljem da zaključe sporazum o rješenju spora.

Arbitar je lice koje vodi spor i odlučuje o predmetu individualnog spora.

Dobrovoljnost

Član 6

Strane u kolektivnom i individualnom sporu (u daljem tekstu: strane u sporu) dobrovoljno odlučuju o pristupanju mirnom rješavanju spora, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Jednakost

Član 7

Strane u sporu imaju jednaka prava.

Tajnost

Član 8

Na zahtjev strana u sporu, svaki podnesak, isprava ili drugi dokument koji je upotrijebljen u postupku mirnog rješavanja spora se vraća stranama bez zadržavanja kopije.

Nepriistrasnost i nezavisnost

Član 9

Miritelj, odnosno arbitar je dužan da postupa nezavisno i nepriistrasno, u cilju postizanja mirnog rješavanja spora.

II. AGENCIJA ZA MIRNO RJEŠAVANJE RADNIH SPOROVA

Osnivanje

Član 10

Radi obavljanja stručnih poslova koji se odnose na mirno rješavanje radnih sporova osniva se Agencija za mirno rješavanje radnih sporova, kao posebna organizacija, sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: Agencija).

Djelokrug rada

Član 11

Agencija:

- 1) obavlja stručne poslove koji se odnose na mirno rješavanje kolektivnih individualnih sporova;
- 2) vrši izbor miritelja i arbitara;
- 3) vodi Imenik miritelja i arbitara (u daljem tekstu: Imenik);
- 4) vrši obuku i stručno usavršavanje miritelja i arbitara;
- 5) odlučuje o izuzeću miritelja i arbitara;

- 6) vodi evidenciju o postupcima mirnog rješavanja radnih sporova;
  - 7) obavlja i druge poslove određene zakonom.
- Poslove iz stava 1 tač. 2 do 6 ovog člana Agencija vrši kao javna ovlaštenja.

Akt o osnivanju

Član 12

Agenciju iz člana 10 ovog zakona osniva Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).
Aktom o osnivanju Agencije uređuje se: organi Agencije, nadležnosti i način njihovog izbora, trajanje mandata, sjedište, sredstva za osnivanje i rad, način donošenja statuta i drugih akata i druga pitanja od značaja za rad Agencije.

III. MIRITELJI I ARBITRI

Uslovi

Član 13

Za miritelja i arbitra može biti izabrano lice koje ispunjava opšte uslove propisane zakonom i sljedeće posebne uslove:

- 1) da je državljanin Crne Gore;
- 2) da ima visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva iz oblasti radnog zakonodavstva;
- 3) da je završio odgovarajući program obuke i stručno usavršavanje za miritelja, odnosno arbitra;
- 4) da nije osuđivan za krivično djelo na безусловnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili za kažnjivo djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje ovih poslova.

Program obuke

Član 14

Program obuke za miritelja i arbitra, kao i način njegovog sprovođenja utvrđuje Agencija.

Prijavljivanje

Član 15

Poziv za izbor miritelja, odnosno arbitra objavljuje Agencija u jednom od štampanih medija u Crnoj Gori.

Izbor

Član 16

Postupak za izbor i razrješenje miritelja, odnosno arbitra vodi komisija koju obrazuje direktor Agencije.
Odluku o izboru miritelja, odnosno arbitra donosi direktor Agencije, na predlog komisije iz stava 1 ovog člana.

Trajanje mandata

Član 17

Miritelj, odnosno arbitar se bira na period od četiri godine i može biti ponovo izabran.

Imenik

Član 18

Direktor Agencije donosi rješenje o upisu u Imenik, u roku od tri dana od dana donošenja odluke o izboru.
Svojstvo miritelja, odnosno arbitra stiče se danom upisa u Imenik.

Sadržaj Imenika

Član 19

Imenik sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime miritelja, odnosno arbitra;
- 2) adresu;
- 3) vrstu školske spreme;
- 4) naziv i sjedište poslodavca, ako je u radnom odnosu;
- 5) broj i datum odluke o izboru;
- 6) broj i datum rješenja o upisu u Imenik,
- 7) broj i datum rješenja o brisanju iz Imenika.

Miritelj i arbitar dužni su da prijave promjenu podataka iz stava 1 tač. 2 i 4 ovog člana u roku od tri dana od dana nastanka promjene.

Brisanje iz Imenika

Član 20

Svojstvo miritelja, odnosno arbitra prestaje brisanjem iz Imenika.

Miritelj, odnosno arbitar se briše iz Imenika, ako:

- 1) to sam zatraži;
- 2) se utvrdi da nijesu postojali, odnosno da su prestali da postoje uslovi na osnovu kojih je izabran;
- 3) odbije da se stručno usavršava;
- 4) se neuredno odaziva na poziv Agencije;
- 5) neopravdano odugovlači postupak mirnog rješavanja radnog spora;
- 6) mu je, na osnovu sudske odluke, oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost;
- 7) je na način propisan zakonom utvrđeno da je kod miritelja, odnosno arbitra došlo do gubitka radne sposobnosti;
- 8) istekom mandata ne bude ponovo biran.

Zahtjev za brisanje iz Imenika mogu podnijeti strane u sporu ili drugo zainteresovano lice.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se komisiji i mora biti obrazložen.

Rješenje za brisanje iz Imenika donosi direktor Agencije na predlog komisije, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Rješenje iz stava 5 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Objavljivanje rješenja

Član 21

Rješenje o upisu i brisanju iz Imenika objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Izuzeće miritelja, odnosno arbitra

Član 22

Strana u sporu može direktoru Agencije da podnese zahtjev za izuzeće miritelja, odnosno arbitra, ako:

- 1) zastupa, odnosno ako je zastupao jednu od strana u sporu u posljednje dvije godine;
- 2) je srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kog stepena, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva neke od strana u sporu, odnosno ako je bračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena srodstva neke od strana u sporu;
- 3) je u radnom odnosu sa nekom od strana u sporu ili je takav odnos postojao u posljednje dvije godine;
- 4) je član organa upravljanja ili ima vlasnički udio kod poslodavca koji je strana u sporu.

Miritelj, odnosno arbitar, po službenoj dužnosti, vodi računa o razlozima za izuzeće u toku postupka i dužan je da o njima obavijesti direktora Agencije.

Direktor Agencije odlučuje o izuzeću miritelja, odnosno arbitra, po obavještenju miritelja, odnosno arbitra ili na zahtjev strane u sporu, u roku od tri dana od dana saznanja za postojanje razloga za izuzeće.

U slučaju izuzeća, postupak mirnog rješavanja radnog spora nastavlja se izborom novog miritelja, odnosno arbitra u skladu sa ovim zakonom.

Dužnosti miritelja, odnosno arbitra

Član 23

Miritelj, odnosno arbitar je dužan da postupak mirenja vodi objektivno, savjesno i bez odugovlačenja, vodeći računa o interesima svake strane u sporu.

Miritelj, odnosno arbitar je dužan da se stručno usavršava.

Miritelj, odnosno arbitar je dužan da redovno obavještava Agenciju o pokretanju, toku i okončanju postupka mirnog rješavanja radnog spora.

Miritelj, odnosno arbitar je dužan da trajno čuva podatke do kojih je došao u toku postupka, kao poslovnu tajnu.

Miritelj, odnosno arbitar obaveze i ovlašćenja koje ima u toku postupka ne može prenijeti na drugo lice.

Prava miritelja, odnosno arbitra

Član 24

Miritelj, odnosno arbitar ima pravo na nagradu za rad i naknadu troškova, u skladu sa aktom Agencije.

IV. POSTUPAK MIRNOG RJEŠAVANJA RADNOG SPORA

1. Zajedničke odredbe

Pokretanje postupka

Član 25

Postupak mirnog rješavanja radnog spora pokreće se podnošenjem predloga Agenciji. Strane u sporu predlog iz stava 1 ovog člana mogu podnijeti zajednički ili pojedinačno.

Predlog sadrži naročito:

- 1) ime, prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište strana u sporu;
- 2) vrstu i predmet spora;
- 3) učesnike u sporu;
- 4) mjesto i vrijeme pregovora;
- 5) predlog miritelja, odnosno arbitra.

Uz predlog, strane u sporu dostavljaju dokumentaciju u vezi sa predmetom spora, kao i imena svjedoka, ako ih imaju.

Komunikacija

Član 26

Ako je predlog podnijela jedna od strana u sporu, Agencija dostavlja predlog i dokumentaciju drugoj strani u sporu i poziva je da se, u roku od pet dana od dana prijema predloga, izjasni da li prihvata mirno rješavanje spora.

Određivanje miritelja, odnosno arbitra

Član 27

U slučaju kada su strane u sporu podnijele zajednički predlog miritelja, odnosno arbitra iz Imenika određuju sporazumno.

Ako se prihvati pojedinačan predlog za mirno rješavanje spora, miritelja, odnosno arbitra iz Imenika sporazumno određuju strane u sporu, u roku od tri dana od dana prihvatanja pojedinačnog predloga.

Ako strane u sporu u roku iz stava 2 ovog člana sporazumno ne odrede miritelja, odnosno arbitra, određuje ga direktor Agencije.

Dostavljanje predloga i dokumentacije

Član 28

Agencija dostavlja predlog i dokumentaciju u vezi sa predmetom spora miritelju, odnosno arbitru koji je određen za konkretan spor.

Troškovi postupka

Član 29

Svaka strana u sporu snosi svoje troškove u postupku, osim troškova miritelja, odnosno arbitra.

Donošenje podzakonskog akta

Član 30

Bliže uslove u pogledu načina međusobne komunikacije učesnika u mirnom rješavanju spora i vođenja postupka propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada.

2. Kolektivni spor

Povjerljivost

Član 31

Postupak u kolektivnom sporu je povjerljiv.

Učešće Agencije u kolektivnom pregovaranju

Član 31a

Učesnici u zaključivanju, izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora (u daljem tekstu: učesnici u pregovaranju) mogu se saglasiti da nastale sporove rješavaju pred Agencijom, podnošenjem predloga za učešće miritelja u kolektivnom pregovaranju.

U sporovima iz stava 1 ovog člana miritelj:

- prisustvuje pregovorima;
- pruža stručnu i drugu pomoć učesnicima u pregovaranju;
- ukazuje učesnicima u pregovaranju na predloge kolektivnih ugovora koji nijesu u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Spor u djelatnostima od javnog interesa

Član 31b

U djelatnostima za koje, u skladu sa posebnim zakonom, postoji obaveza obezbjeđivanja minimuma procesa rada, strane u sporu su dužne da podnesu zajednički predlog za mirno rješavanje radnog spora pred Agencijom, u roku od 24 časa od najave štrajka.

Ukoliko strane u sporu ne postupe u smislu stava 1 ovog člana, nadležni organ uprave kome je dostavljena odluka o stupanju u štrajk dužan je da o tome obavijesti Agenciju.

U slučaju iz stava 2 ovog člana direktor Agencije, po službenoj dužnosti, pokreće postupak i određuje miritelja iz Imenika.

Postupak mirenja u kolektivnom sporu

Član 32

Miritelj je dužan da zakaže raspravu u roku od tri dana od dana prijema predloga i dokumentacije o predmetu spora i da o tome obavijesti strane u sporu.

Strane u sporu su dužne da odrede svog predstavnika i o tome obavijeste miritelja najkasnije do dana zakazane rasprave.

Ako strane u sporu ne odrede svog predstavnika u roku iz stava 2 ovog člana, postupak mirenja vodi miritelj neposrednim kontaktom sa stranama u sporu.

Rasprava

Član 33

Miritelj otvara i vodi raspravu.

Predstavnici strana u sporu na raspravi iznose svoje stavove i predloge.

Miritelj ima pravo da odvojeno, van rasprave, prikuplja informacije i druge podatke od predstavnika strana u sporu.

Po okončanju postupka mirenja, miritelj zaključuje raspravu i sa stranama u sporu donosi preporuku o načinu rješavanja spora (u daljem tekstu: preporuka).

Preporuka

Član 34

Preporuka se daje u pisanom obliku, sa obrazloženjem.

Za preporuku je potrebno da glasaju miritelj i strane u sporu.

Ako se ne donese preporuka na način predviđen u stavu 2 ovog člana u roku od pet dana od dana zaključenja rasprave, miritelj može stranama u sporu predložiti preporuku.

Preporuka miritelja ne obavezuje strane u sporu.

Neprihvatanje preporuke

Član 35

Strana u sporu koja ne prihvati preporuku miritelja dužna je da, u roku od tri dana od dana dostavljanja preporuke, navede razloge za neprihvatanje preporuke.

Na predlog miritelja, Agencija može da objavi preporuku i razloge za neprihvatanje preporuke u medijima.

Sporazum

Član 36

Ako strane u sporu prihvate preporuku, zaključuju sporazum o rješenju spora.

Ako je predmet spora kolektivni ugovor, sporazum postaje sastavni dio kolektivnog ugovora.

Ako predmet spora nije kolektivni ugovor, sporazum ima snagu sudskog poravnanja.

Spor u djelatnostima od javnog interesa

Član 37

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 53/11)

Zajednički predlog

Član 38

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 53/11)

3. Individualni spor

Odnos mirenja i sudskog postupka

Član 39

Individualni spor može se rješavati pred arbitrom.

Ako je sudski postupak u toku, strane u sporu se mogu sporazumjeti da pokrenu postupak mirenja pred arbitrom u bilo kojoj fazi postupka i o tome obavještavaju nadležni sud.

Postupak pred arbitrom

Član 40

Arbitar je dužan da zakaže raspravu u roku od tri dana od dana prijema predloga i dokumentacije o

predmetu spora i o tome obavijesti strane u sporu.

Rasprava se održava u prisustvu strana u sporu i arbitra.

Arbitar otvara raspravu i utvrđuje da li sva pozvana lica prisustvuju raspravi.

Ako jedna od strana u sporu neopravdano izostane sa rasprave, arbitar može da održi raspravu u njenom odsustvu, uzimajući u obzir dokumentaciju koju je ta strana dostavila.

Svaka strana u sporu može da povuče predlog za pokretanje postupka pred arbitrom najkasnije do dana otvaranja rasprave.

Održavanje rasprave

Član 41

Održavanje rasprave je javno, ako se strane u sporu nijesu drukčije sporazumjele.

Arbitar može isključiti javnost u radu u slučajevima propisanim Zakonom o parničnom postupku.

Vođenje rasprave

Član 42

Arbitar vodi raspravu, uzima izjave od strana u sporu i drugih lica u postupku, izvodi dokaze i stara se da se u toku rasprave iznesu sve činjenice relevantne za odlučivanje.

Strane u sporu imaju pravo da se pred arbitrom izjasne o predmetu spora i odgovore na navode druge strane u sporu.

Arbitar odlučuje o odlaganju rasprave, po službenoj dužnosti ili na zahtjev strane u sporu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, arbitar je dužan da zakaže raspravu, najkasnije u roku od tri dana od dana odlaganja rasprave.

Angažovanje vještaka

Član 43

Arbitar može da angažuje vještaka.

Na izuzeće vještaka se shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o izuzeću arbitra.

Završne riječi i zaključivanje rasprave

Član 44

Strane u sporu imaju pravo na davanje završne riječi na raspravi.

Ako je predmet spora raspravljen, odnosno ako su se strane u sporu saglasile o predmetu spora tako da arbitar može odlučiti, on zaključuje raspravu.

Donošenje rješenja o predmetu spora

Član 45

Arbitar donosi rješenje o predmetu spora u roku od 30 dana od dana otvaranja rasprave.

Dok traje postupak pred arbitrom rokovi za pokretanje spora pred nadležnim sudom ne teku.

Ako se strane u sporu saglase o predmetu spora, rješenje arbitra je pravosnažno i izvršno danom dostavljanja stranama u sporu, a ako je u rješenju određeno da se radnja koja je predmet izvršenja može izvršiti u ostavljenom roku, rješenje postaje izvršno istekom tog roka.

Na sadržinu rješenja iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

Rješenje je pravosnažno i izvršno danom dostavljanja stranama u sporu, a ako je u rješenju određeno da se radnja koja je predmet izvršenja može izvršiti u ostavljenom roku, rješenje postaje izvršno istekom tog roka.

Obustava postupka

Član 45a

Ako strane u sporu nijesu postigle saglasnost o predmetu spora, arbitar rješenjem obustavlja postupak i u

obrazloženju rješenja navodi sprovedene dokaze i na njih zasnovano mišljenje, odnosno svoj stav o predmetnoj stvari.

Strane u sporu iz stava 1 ovog člana mogu se obratiti nadležnom sudu za zaštitu svojih prava, u skladu sa zakonom.

Zastupanje strana u sporu

Član 45b

Strane u postupku mirnog rješavanja ranih sporova mogu zastupati zakonski zastupnici, odnosno punomoćnici.

Poništaj rješenja arbitra

Član 46

Protiv rješenja arbitra može se podnijeti tužba za poništaj.

Rješenje arbitra može poništiti sud, i to samo ako strana koja podnese tužbu dokaže:

- da sporazum o određivanju arbitra nije bio zaključen ili da nije bio punovažan;
- ako je u sporu odlučivao arbitar koji se morao izuzeti;
- ako strana u sporu nije bila sposobna da zaključi sporazum o određivanju arbitra;
- da strana koja je podnijela tužbu za poništaj rješenja nije bila uredno obaviještena o pokretanju postupka mirenja pred arbitrom ili joj je na nezakonit način bilo onemogućeno da raspravlja pred arbitrom;
- da se rješenje odnosi na spor koji nije predviđen sporazumom.

Obavještavanje suda

Član 47

Strane u sporu su dužne da obavijeste sud o donošenju rješenja ako je postupak pred sudom prekinut.

V. EVIDENCIJA O POSTUPCIMA MIRNOG RJEŠAVANJA RADNIH SPOROVA

Član 48

Agencija vodi evidenciju o postupcima mirnog rješavanja radnih sporova.

Evidencija sadrži naročito:

- 1) ime, prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište strana u sporu;
- 2) ime i prezime miritelja, odnosno arbitra;
- 3) predmet spora;
- 4) datum pokretanja postupka;
- 5) datum i način okončanja spora.

VI. FINASIRANJE

Član 49

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore i iz drugih izvora (donacije, pokloni i dr.).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50

Agencija će se osnovati u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izbor miritelja i arbitara i njihov upis u Imenik izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 51

Podzakonski akt iz člana 30 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52

Kolektivni ugovori uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana primjene ovog zakona.

Član 53

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 122,123 i 124 Zakona o radu ("Sl. list RCG", br. 43/03 i 25/06) i odredbe čl. 6 i 12 i tačka 1 stava 1 člana 23 i tačka 4 stava 1 člana 25 Zakona o štrajku ("Sl. list RCG", br. 43/03 i 71/05).

Član 54

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2008. godine.

SU-SK Broj 01-444/5

Podgorica, 18. decembra 2007. godine

Skupština Crne Gore
Predsjednik,
Ranko Krivokapić, s.r.